

מהר"ב שהתעורר על השינויים וחילופים מהר"י (ברכות כ"ט ע"א): — י"ד ע"ב ויכנס צבי טוב בעוד שהחמה זורחת שאין לסטים מזויים, "א"כ שלא יפול בצרות ובנזקעים" אולם ראה מהר"י (פסחים כ' ע"א) לא הביא רק הטעם מפני שביום אין לסטים מזויים בלבד: — י"ח ע"ב בלודקי' והוא לוד והיינו הרוגי לוד, ויש אומרים שנהרגו על בתו של מלך וכו' אולם ע' מהר"י (בבא בתרא י' ע"ב) וערבב שני פירושים יחד דהרוגי לוד הוא פפוס וליליינוס ונהרגו ע"י מה שאמרו שהם הרגו בתו של מלך — כ"ז ע"ב "הכי גרסינן למאן דאמר דלג כדלג ולמאן דאמר פוסק לפסוק "ואולם מהר"י (מגילה כ"ב ע"א) פירוש דרך למ"ד דלג קשה, אבל למ"ד פוסק לא קשה מידי אחרי שמירי שכבר קרא שלשה פסוקים, וע' הגהות מהר"ב שם, — כ"ט ע"א במזמור אל נקמות כדאמרינן (עירובין י"ב ע"א) פי' איליא קינה שכן תרגם יונתן (יחזקאל כ"ח) שא קינה טול איליא, אבל מהר"י (עירובין י"א ע"ב) הביא דא' מתרגום ירמיה שא על שפיס קינה וטלו על נגדן איליא, ועוד הוסיף מהר"י כאן שהוא מלשון אלי כבתולה, והנה בתו"ס ד"ה שם ד"ה וישב עליהם כ' ובירושלמי מפרש איליא נקט כמו אלי כבתולה, וסוף מזה דהדבר תמוה האידך שיך דהירושלמי יפרש דיבור הש"ס בבלי הנה חפשי בירושלמי ולא מצאתי, ונ"ל דט"ס נפל בתו"ס ונ"ל וברש"י מפרש.

ג) עוד ראיתי כי משונים המה חדושי התוספות על מסכת זאת, כי בכל חידושי תוספות על שארי מסכתות כלם המה רק פלפולים רחבים ועמוקים בהסוגיא ורק לפעמים מועטים מבארים פשט וכוונת הגמרא, לא כן במסכת זאת, רוב חידושי התוספות לא באו רק לפרש פשט הגמרא והקורא ימצא כמעט בכל דיבור התוס' לשון "פירוש" או לשון "כלומר" ומזה רא' עזומה שלא היה נוכח עיניהם שום פירוש על מסכת זאת, והוצרכו בעלי התוס' למלאות המחסור בפינה זאת, נוסף על זה פירושי התוס' כאן דומים ברוב פעמים לפירש"י, ולא התעוררו התוס' מאומה מדברי מהר"י כמו שמצינו להם בכל סוגיות הש"ס שמציאים בכל עת פירש"י או פי' הקונטרס, לדחותם או להעמידם, ולדונמא אצ"ג לך רק איזה מקומות אשר השוו פירושי התוס' לפירש"י, ואניח השאר על המעיין אשר ימצא כן בכל דף ודף. — ז' ע"ב תוס' ד"ה איבעי' וד"ה משעה וד"ה העובר. — ג' ע"ב תוס' ד"ה ושמא דביני קרחא. — ז' ע"א תוס' ד"ה עורפילא וד"ה מאי עורפילא וד"ה שלשה*) — שם שם תוס' ד"ה וכול

(*) הנה דברי התוס' ז"ע א' שתירוצם הוא דברי הש"ס (תמורה ט"ז ע"א) כמו שהתעורר מהר"י מש"ס דתמורה ועוד דבלא תוספות מהר"י "ואין לחוש שתשרה רוח הקודש על עבד ועל ממזר" הנה דברי התוס' כחלוס בלי פתרון, דמ"מ שאל שלא כהוגן דלמא יודמן עבד וממזר, ואולם גם דברי מהר"י זע"ג דהביאו (כדריס ל"ח) שאין שכינה שורה על עבד וממזר ובאמת לא נמצא שמה רק דאין שכינה שורה על עשיר וחכם ויפה התעורר ידידי המופלג החכם מוה"ר יעקב רייפמאן משעברשין דכוונת מהר"י על מאמר (קידושין ע' ע"ב) א"ר חמא בר חנינא כשהקב"ה משרה שכינתו אינו משרה אלא על משפחות מיוחסות בישראל: —